

Ministerie van KGG en EZK
5.1.2.e

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Veiligheidsregio Drenthe
Postbus 402
9400 AK ASSEN
brandweeradvis@vrd.nl
www.vrd.nl

ons kenmerk
2025/4368/ADVS
2025/4401/ADVS

uw kenmerk
V-90178 Geesbrug
V-92174 Wapse

datum
9 juli 2025

inlichtingen bij
5.1.2.e

telefoonnummer

email

onderwerp

Reactie VRD, GGD en GHOR op mijnbouwlocatie Geesbrug gemeente Coevorden en diepboringen project Hilgert, Wapse gemeente Westerveld.

Geachte 5.1.2.e

Op 12 juni is de VRD op de hoogte gesteld van de diepboringen project Hilgert te Wapse en op 2 juni van mijnbouwlocatie Geesbrug. Hierna heeft de VRD via de mail contact gehad met het ministerie en de provincie over deze projecten.

In deze brief vindt u een samenvatting van onze opmerkingen gericht op beide initiatieven.

Inleiding advies

De basis van ons advies komt voort uit de omgevingswet (artikel 1.3) en het Besluit kwaliteit leefomgeving (artikel 5.2). Hierbij betrekken we ook het Regionale RisicoProfiel dat is vastgesteld door de burgemeesters van onze regio vanuit de Wet veiligheidsregio's, artikel 3 en 10.

Dit advies is opgesteld om gezamenlijk invulling te geven aan een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving. Hierbij streeft de veiligheidsregio de volgende doelen¹ na:

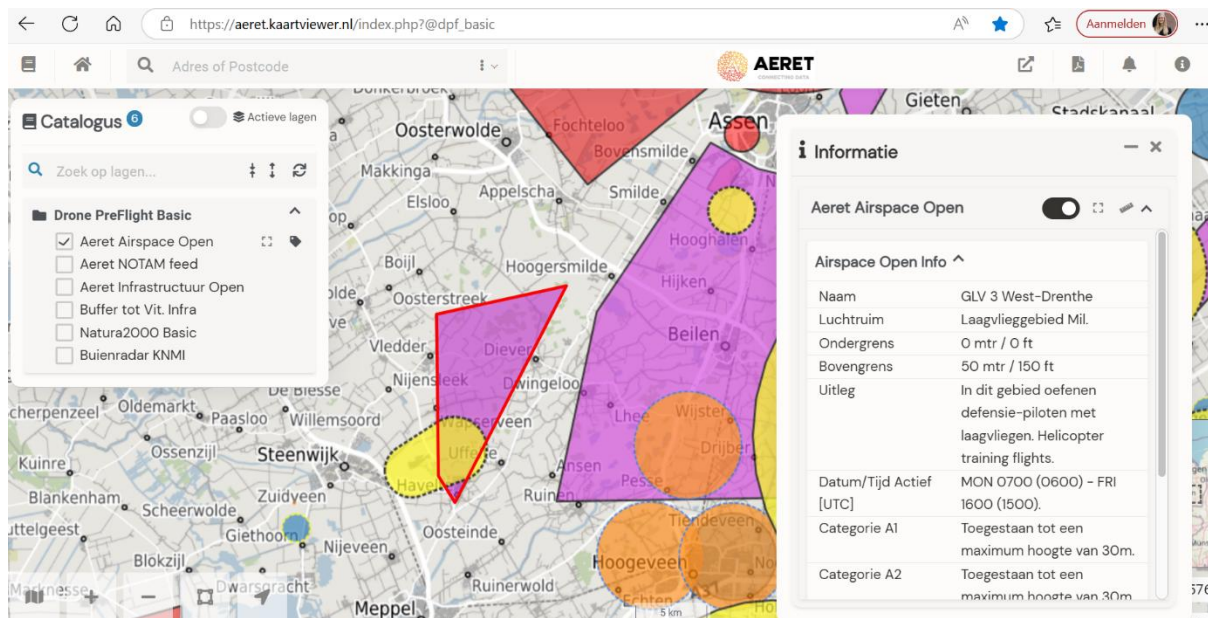
- veilige bouwwerken en omgeving
- een zelfredzame en samenredzame samenleving
- beschermen van (zeer) kwetsbare groepen
- effectieve hulpverlening, waaronder basisbrandweezorg (zoals bereikbaarheid, bluswatervoorziening, opkomsttijd en landelijke alarmsystemen) en geneeskundige hulpverlening
- continuïteit van de samenleving (waaronder zorgcontinuïteit en vitale infrastructuur)

¹ Handreiking inbreng veiligheidsregio omgevingsvisie, IFV oktober 2018.

Reactie VRD gasboringen Wapse

Vragen waar al antwoord op is gegeven:

1. In de QRA op pagina 14 staat dat er geen domino-effecten van vliegtuigen zijn. Dit klopt echter niet, op onderstaande kaart is te zien dat de locatie in laagvlieggebied GLV3 van defensie ligt:

aeret.kaartviewer.nl/index.php?@dpf_basic

Reactie VRD gasboringen Geesbrug

Op pagina 12 van de toelichting staat de zin:

“Het gas, met daarin teruggevoerd het afgescheiden condensaat, stroomt richting de ondergrondse aardgastransportleiding naar NAM locatie Coevorden 17 en vervolgens naar de NAM gasbehandelingsinstallatie Ten Arlo.”.

Wat voor consequenties heeft dit voor Coevorden 17 en Ten Arlo, zoals: risicocontouren, vindt er opslag plaats en Routeringsaspecten?

Vragen waar al antwoord op is gegeven:

1. Is er ook sprake van opslag van aardgascondensaat wat afgevoerd moet worden?
- *Productiewater wordt opgeslagen en per as afgevoerd, condensaat stroomt (in de aardgasstroom) via een ondergrondse aardgastransportleiding richting locatie Coevorden 17 van de NAM. Tijdens de productiefase is ook sprake is van de opslag van max. 2,7 m3 condensaat door ophoping. In de QRA is dit onderwerp verder uitgewerkt.*

2. Is de provincie Drenthe ook betrokken? Net zoals bij UGS Norg, en krijgen zij deze informatie ook te zien?
 - *Provincie Drenthe heeft de volledige aanvraag ontvangen en is om advies gevraagd.*
 - *Reactie provincie: Op de hoogte van Geesbrug, nog niet van Wapse.*

3. Is er sprake van nieuwe risicocontouren die over de boerderij ten noordoosten op 185 meter van de locatie vallen?
 - *Uit de QRA volgen nieuwe (grotere) veiligheidscontouren voor de productiefase. De kritische contouren vallen niet over de boerderij (binnen de 10-6/jaar plaatsgebonden risicocontour bevinden zich geen (beperkt) kwetsbare objecten, hiermee wordt voldaan aan de grens- en richtwaarde voor respectievelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten). Omdat de contouren wijzigen is de veiligheidsregio ook om advies gevraagd.*

Reactie GGD (team Milieu en Gezondheid) gasboringen Geesbrug en Wapse

Zorgen en onrust

Het is waarschijnlijk dat het uitvoeren van diepboringen en het verhogen van de gasproductie ten opzichte van de huidige situatie zal leiden tot zorgen en onrust bij omwonenden. Onderzoek in Noord-Drenthe wijst uit dat al voor een toekomstige gaswinning er zorgen leven bij omwonenden². Hoewel het voorliggende plan in een ander gebied ligt lijkt het evident dat dergelijke zorgen en onrust ook hier leven³.

Zorgen en onrust kunnen leiden tot stress. Het is bekend dat stress veel verschillende gezondheidsklachten kan veroorzaken, zoals hoofdpijn, concentratieproblemen, misselijkheid, slapeloosheid en vermoeidheid. Langdurige hinder kan daarnaast leiden tot hypertensie en een verhoogd risico op hart- en vaataandoeningen.

GGD Drenthe adviseert ondernemer en bevoegd gezag om sterk in te zetten in goede communicatie en participatie met de omwonenden. Zorg voor actieve communicatie over de huidige en beoogde situatie en betrek de omwonenden hierbij. Heb hierbij aandacht voor het betrekken van omwonenden van verschillende achtergronden. Tevens adviseren we actief de dialoog met omwonenden te blijven zoeken in de toekomst.

Hinder en omgevingsplan

Beperk mogelijke hinder tijdens de diepboringen door een omgevingsplan op te stellen. Hierin kan worden aangegeven welke maatregelen worden getroffen om hinder door geluid, stof en trillingen te beperken. Heb daarbij ook aandacht voor veiligheid vanwege toename van het wegverkeer.

² https://www.groningsperspectief.nl/factsheet_drenthe_dec2024/

³ Stichting GAS DrOvF – Stichting gas Drenthe Overijssel en Friesland <https://www.gasdrovf.nl/>

Goede communicatie kan, naast het beheersen van emissies, een belangrijke rol in spelen in het beperken van hinder. Zie ook hierboven onder het kopje zorgen en onrust.

Gaswinningsfase

We zien in de stukken dat er een verhoging van gasproductie zal plaatsvinden in de beoogde situatie ten opzichte van de huidige situatie. De mogelijke gevolgen hiervan worden niet uitgewerkt. Er wordt namelijk verwezen naar een al vergunde ruimte in de gasproductie. Vanuit volksgezondheid is het van belang te kijken naar de huidige situatie ten opzichte van de toekomstige situatie. We adviseren aandacht te hebben voor (de mogelijke gevolgen van) bodemdaling en het seismisch risico van de huidige situatie ten opzichte van de toekomstige situatie. Let hierbij ook goede communicatie met omwonenden, zie hierboven onder het kopje zorgen en onrust.

Reactie GHOR gasboringen Geesbrug en Wapse

Met onderstaand advies wil de GHOR borgen dat de gebouwde en fysieke leefomgeving zo is ingericht, dat in noodsituaties, hulpverleners gebouwen voldoende makkelijk kunnen bereiken om mensen te redden en dat (verminderd zelfredzame) mensen zichzelf kunnen redden.

Het advies vanuit de GHOR is opgesteld aan de hand van drie kernwaarden van de GHOR in relatie tot de leefomgeving:

1. Zorgcontinuïteit
2. Zelfredzaamheid
3. Fysieke/externe veiligheid

Geneeskundige risico's bij mijnbouwactiviteiten volgens de drie GHOR-kernwaarden;

1. Zorgcontinuïteit
- Bereikbaarheid van zorg en hulpdiensten: Tijdens incidenten of calamiteiten (zoals brand, explosie of vrijkomen van gevaarlijke stoffen) kan de bereikbaarheid van zorgvoorzieningen en gebouwen in het geding komen. Dit belemmert snelle medische hulpverlening en kan de continuïteit van zorg verstoren.
 - Zorg voor brede, goed begaanbare verharde toegangswegen naar de installaties op en rond de mijnbouwlocatie. Houd rekening met de draaicirkels van brandweer- en ambulancevoertuigen.
 - Het is van belang om te zorgen voor goede bewegwijzering, opstellocaties voor hulpverleningsdiensten op veilige afstand.
 - Overbelasting acute zorg: Grote incidenten kunnen leiden tot een plotselinge toename van slachtoffers, dit zijn incidenten die in Noord-Nederland een grote impact hebben op de ketenzorgcontinuïteit.
 - Het is van belang om in kaart te brengen in hoeverre er zorginstellingen of kwetsbare groepen in de omgeving zijn. Daarbij dient onderzocht te worden in hoeverre de continuïteit van zorgverlening in

gevaar kan komen door de risico's van gaswinning, en of aanvullende maatregelen nodig zijn om deze continuïteit te waarborgen.

Wapse: Op korte afstand van de mijnbouw locatie bevinden zich twee zorgboerderijen met kwetsbare mensen. Dit betreft de Hesselshoeve. Deze zorgboerderijen dienen op de hoogte gebracht te worden van de mogelijke risico's ook al zijn deze risico's minimaal, dit zodat de locaties maatregelen kunnen treffen om de continuïteit van zorg te waarborgen wanneer er sprake is van een incident.

2. Zelfredzaamheid

- Vlucht- en schuiltmogelijkheden: het is aan te bevelen te inventariseren wat de risico's zijn omtrent gaswinning zodat de gebruikers van het gebied geadviseerd kunnen worden of geweerd kunnen worden.
- Risicocommunicatie: Zorg voor duidelijke communicatie over de gezondheidskundige risico's van gaswinning richting bewoners en instellingen, zodat zij weten hoe te handelen bij incidenten.
- Afstand tot risicobronnen: Evalueer of de afstand tussen de gaswinningslocatie en kwetsbare objecten (zoals zorginstellingen of woongebieden) voldoende is om de risico's te beperken.

3. Fysieke veiligheid in relatie tot de witte keten

- Risicobeoordeling: Implementeer technische en organisatorische maatregelen om risico's op brand, explosie en vrijkomen van gevaarlijke stoffen te minimaliseren.

Een Afstemming met crisispartners is gewenst, om samen op de risico's op de voorbereiding van deze locaties en de winning van gas te inventariseren, te analyseren en vervolgens maatregelen voor te bereiden om de risico's voor de fysieke veiligheid te nivelleren. Dit betreffen risico's als; explosiegevaar, vrijkomen van gevaarlijke stoffen, aardbevingen en bodemdaling. Evalueer of deze risico's acceptabel zijn voor de omgeving, met name voor kwetsbare groepen.

Dit vraagt om borging van planvorming en het samen oefenen van gezamenlijk optreden bij incidenten, crises of rampen.

Er dient sprake te zijn van structurele monitoring van de veiligheid en gezondheidseffecten, ook na beëindiging van de gaswinning, omdat effecten zoals bodemdaling en aardbevingen nog lange tijd kunnen aanhouden.

Door bij de inrichting van de leefomgeving rond mijnbouwactiviteiten expliciet rekening te houden met deze drie kernwaarden van de GHOR, wordt geborgd dat hulpverleners in noodsituaties snel en veilig kunnen optreden, en dat (verminderd) zelfredzame personen zich maximaal kunnen redden. Dit draagt bij aan een robuuste, veilige en veerkrachtige leefomgeving.

Tot slot

Heeft u nog vragen over deze brief, dan kunt u contact met mij opnemen. De contactgegevens vindt u bovenaan deze brief.

Met vriendelijke groet,
Namens het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Drenthe,

5.1.2.e

5.1.2.e

